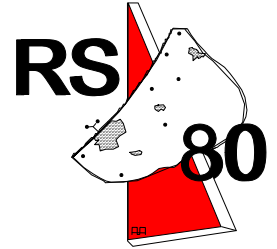

Nieuwsbrief – Delft – 20 dec 2025

Serie 46 – 2025 - 2026 – tocht 5 (455)

Parkoersbouwer: Ineke Gerritsjans

Afstanden: 25, 15, 10 en 5 km

Startlocatie: DHC Delft, Brasserskade Sportring 2, 2616 LK Delft

Openbaar Vervoer : Trein: Delft ► Neem bus 60 richting Nootdorp Metro ► Uitstappen halte Defensie ► Volg pijlen RS80 naar startlocatie (450 m)

Auto: A13 ► afrit 8 - Delft-Noord ► Brasserskade aanhouden ► volg borden RS 80.

Parkeerterrein: Bij DHC, anders kunt u een rondje rijden en parkeren parallel aan de Brasserskade of aan de overzijde bij de bedrijventerreinen.

Delft - 20 december 2025 – loopt als een rondleiding en gaat door de natuur

Delft is een van de oudste steden van Nederland en is gelegen aan de Schie en kreeg in 1246 stadsrechten van Graaf Willem II van Holland. Ondanks de grote stadsbrand in 1536 was Delft tegen het einde van de zestiende eeuw een van de belangrijkste steden van de Republiek.

Willem van Oranje heeft er vanaf 1572 geresideerd en is er in 1584 vermoord. De Oranjes worden sindsdien traditioneel in Delft bijgezet. De bijnaam van Delft is Prinsenstad.

Delft is een toeristische trekpleister dankzij de historische binnenstad met vele grachten. Delft ontwikkelde zich in de 19^e eeuw tot industriestad en profileert zich tegenwoordig, met de aanwezigheid van de Technische Universiteit en de Onderzoeksinstituten TNO en Daltares.

We starten voor het eerst vanuit DHC voetbal, een mooie locatie met een historische kantine. De wandeling gaat door het hertenkamp over het Verlaat. Je loopt over de **Sluis Tweemolentjesvaart**. We gaan over het bruggetje zodat het sluisje goed te zien is.

We gaan over het Rijn-Schiekanaal en RA over de Vrijenbansekade langs het Rijn-Schiekanaal. Op het uiterste puntje heb je uitzicht over de Delftse Vliet, het huis Nieuwe Plantage 114/115 staat op de monumentenlijst. Vroeger was dit een **dubbele brugwachterswoning** en het dateert uit 1894.

Rechts ziet u het monumentale gebouw van de **Koninklijke Nederlandse Gist en Spiritusfabriek** (1869). Het grootste deel van de fabriek is gesloopt. Producten waren Brandspiritus, Gist, Peniciline en onderdelen voor medicijnen.

We gaan langs de **Watertoren** (1895), een monument met een hoogte van 29 m en een waterreservoir van 600 m³. De toren was bedoeld voor de drinkwatervoorziening en werd gebouwd in neorenaissancestijl naar ontwerp van gemeentearchitect Hartman.

We gaan de stad weer in en lopen door het **Hofje van Pauw**. Het is een van de vier overgebleven hofjes in Delft. Het Hofje werd in 1707 gebouwd door de bepaling in het testament van Elisabeth Pauw, dochter van de Delftse burgemeester Jacob Pauw. Het hofje was bedoeld voor arme of behoeftige personen of families.

We komen uit in de straten langs de grachten van Delft en de karakteristieke bruggen. We lopen door een straatje en staan ineens voor **Molen De Roos** (1679). Deze korenmolen is de laatst overgebleven molen van de 15 windmolens die ooit hebben gestaan op de stadswallen van Delft.

10 km lopers gaan hier RD en lopen langs de **Bagijnetoren** (1500) die wij iets verderop zien liggen. Deze toren werd gebouwd als uitkijktoren en was onderdeel van de versterking van de stadsmuren van Delft. We steken over en gaan via de andere kant naar het Agnetapark.

Het **Agnetapark** is een geheel van in kleine groepjes gelegen woningen, destijds gebouwd voor de fabrieksarbeiders van de Koninklijke Nederlandsche Gist- en Spiritusfabriek. Het park is vernoemd naar Agneta Wilhelmina Johannes Mattes, echtgenote van de directeur. Zij was de drijvende kracht achter de bouw van het Agnetapark. De uitvoerende architecten waren E.H. Gugel en F.M.L. Kerkhoff. De waterpartijen en het slingerende stratenpatroon werden door Louis Paul Zocher ontworpen en kan worden gezien als het eerste tuindorp van Nederland. Het complex werd in 1884 voltooid. Als je op de

Wallerstraat loopt langs de rechthoekige vijver kijk dan even omhoog en je ziet de **koperen klokkentoren** met vier wijzerplaten.

We wandelen verder en gaan door groene stukjes park van Delft. We lopen verder en komen uit bij de Buitenwatersloot. We lopen over het prachtig verkeersluw gelegen straatje dat aan het water ligt. We gaan RA over de brug en zien iets verderop het oude **Stationsgebouw van Delft**. Het gebouw dateert uit 1885 en had een gunstige ligging ten opzichte van de historische binnenstad. Door het spoorzoneproject Nieuw Delft heeft het station zijn functie verloren en is het treinspoor samen met het nieuwe station ondergronds aangelegd.

We maken weer een lusje en komen uit bij de Schie. We lopen langs de Schie en komen uit op een punt waar u het uitzicht krijgt dat **Johannes Vermeer** heeft geschilderd. Het is een van de bekendste schilderijen van de 17^e eeuwse Hollandse meester Johannes Vermeer.

Daarna duiken we de binnenstad weer in en lopen over de **Kapelsbrug**. Het is de oudste brug van Delft, kort na 1355 gebouwd. Hier hebben we zicht op het Arsenaal.

In het **Arsenaal** was er een legermuseum gericht op de geschiedenis van de Nederlandse krijgsmacht, met name de landstrijdkrachten. Het oudste deel dateert uit de periode 1601 – 1602. Er zijn uitbreidingen toegevoegd in 1660 en rond 1692.

We gaan weer verder en lopen al vrij snel aan tegen het **Sint Barbaraklooster** (1405) aan. Het is een voormalig klooster en nu in gebruik als sociëteit van een studentenvereniging. We gaan verder en hebben een route gekozen door de prachtige historische poorten van het **Prinsenhof**. Hier is de 10 km alweer aangehaakt.

Museum Prinsenhof is gevestigd in het voormalige **Sint Agathaklooster**. Het museum belicht Delfts blauw, grote Delftse meesters, Willem van Oranje en het Huis Oranje Nassau. In het complex is Willem van Oranje doodgeschoten. De kogelgaten in de muur zijn nog altijd te zien. De binnentuin is opnieuw ingericht en je kunt er de waterpomp en de Delftsblauwe bank zien staan.

Als je door de poorten bent kom je precies uit voor de **Oude Kerk** van Delft. De Oude Kerk, ook wel Oude Jan of Scheve Jan genoemd, is een van de grote oude Kerken in Delft. Deze kerk dateert uit 1246 en is de oudste kerk in Delft. De kerk is van tufsteen en heeft een 75 meter hoge toren gebouwd in Vlaamse stijl met een gemetselde spits en vier hoektorentjes. Halverwege de 13^e eeuw werd de oude kerk uitgebreid met twee zijbeuken en een koor. De toren staat tegenwoordig 1,96 m uit het lood.

We gaan over de Oude Delft en zien aan de overzijde het **Gemeenlandshuis van Delfland**. Een laat-gotisch huis aan de Oude Delft, gebouwd in 1505. Het is het hoofdkantoor van het Hoogheemraadschap van Delfland.

Iets verderop lopen we langs de Sint Hippolytuskapel en het Meisjeshuis.

De **Sint-Hippolytuskapel** is de rond 1400 gebouwde kapel van het Heilige Geestzusterhuis. Op de hoek staat in een inham van het gebouw de Vrouw met vlam, beeld van Henk Etienne. Het **Meisjeshuis** was tussen 1578 en 1954 een weeshuis voor halfwezen meisjes. Het huidige pand dateert uit 1769. De nieuwbouw is in Lodewijk XV-stijl ontworpen door Nicolaas Terburgh.

De Visbanken laten we links liggen. We gaan over de Waagbrug en komen uit vlak achter het **Oude Stadhuis**. Werkelijk een prachtig gebouw waar nog steeds trouwerijen plaatsvinden.

Dit Stadhuis is ontworpen door Hendrick de Keyser en in 1618-1620 herbouwd. Het oudste gebouw dat Delft tegenwoordig nog heeft: een belfort genaamd het Oude Steen. In de loop van de tijd werd het stadhuis aangepast. In het stadhuis bevindt zich de oude martelkamer en gevangenis van Delft.

Tegenover het Oude Stadhuis staat de **Nieuwe Kerk** (1351) met het Praalgraf van Willem van Oranje. Deze kerk staat tegenover het Oude Stadhuis van Delft op de Markt. De toren is met 108,75 m de hoogste kerktoeren van Nederland op de Domtoren in Utrecht na. Onder het **Praalgraf van Willem van Oranje** bevindt zich de grafkelder van Oranje-Nassau, de grafkelder van het Koninklijk Huis.

De Nieuwe Kerk raakte in 1654 zwaar beschadigd door de Delftse donderslag. Het Delftse kruithuis, destijds gevestigd aan de Paardenmarkt, ging de lucht in. Daarbij gingen alle glas-in-lood ramen verloren. Het is een prachtige kerk waarvan ook de toren te beklimmen is. Het bovenste gedeelte van de toren is opgetrokken uit Bentheimer zandsteen. We maken een klein ommetje en gaan langs het Vermeer Centrum.

In het **Vermeer Centrum Delft** is een tentoonstelling over het werk en leven van Johannes Vermeer, een van de beroemdste Nederlands schilders uit de Gouden Eeuw. Johannes Vermeer is in 1632 geboren en heeft zijn hele leven in Delft gewoond en gewerkt. Het Vermeer Centrum is gevestigd in het historische gebouw van het **voormalige Sint-Lucasgilde**. In het Mauritshuis (Den Haag) zijn werken van Johannes Vermeer tentoongesteld als: het melkmeisje, het meisje met de Parel en het gezicht op Delft.

We slingeren verder door het oude centrum van Delft en lopen over de Beestenmarkt. We wandelen over de historische Molslaan en gaan door de Oostpoort.

De **Oostpoort** is de enige van de oorspronkelijk acht stadspoorten die overgebleven is van de stad Delft. De oorspronkelijke stadspoorten moesten in 1359 worden afgebroken als straf, omdat Delft een oorlog tegen Hertog Albrecht van Beieren had verloren. Hierna werd de Oostpoort, net als de andere stadspoorten, direct herbouwd. In 1519 werd de Oostpoort verhoogd. Toen Willem van Oranje in 1572 in Delft kwam wonen, werd de hele vesting verstevigd. De Oostpoort bestaat uit een landpoort en een waterpoort die met elkaar zijn verbonden door de resten van een stadsmuur, dit alles is in 1964 volledig gerestaureerd.

We verlaten het Oude Centrum en zoeken de weg naar de natuur ten Noordoosten van Delft. We gaan langs de **Delftse Houtplas** en genieten van het groene gedeelte van de route.

Bij het Rieten Dak kunnen we genieten van de horecarust. 's Zomers is het daar altijd heerlijk toeven op het terras met uitzicht over de Nootdorpse Plassen. Uitgerust gaan we verder over het leukste paadje dat tussen de Nootdorpse Plassen door gaat en vervolgens nemen we de route door het Delftse Hout rond de plas. We hebben de mooiste route gekozen en gaan weer terug om de **Heemtuin** te bekijken.

Het **Arboretum-Heempark** is gelegen in het natuur- en recreatiegebied **Delftse Hout**. Het is een combinatie van een arboretum en een heemtuin. Er zijn voornamelijk uitheemse bomen en struiken aangeplant. De rozen, appel- of kersenbomen en sierkersen staan vaak per geslacht bijeen en ook de naaldbomen staan gegroepeerd.

We gaan door een parkje met vijver en zoeken daar even een heuvelachtig stukje natuur op. Ook hier is het heerlijk lopen. Daarna zoeken we het graspad door de polder van Biesland naar **Klein Delfgauw**. Er staan mooie historische boerderijen.

We lopen langs de **Bieslandse Bovenmolen** (1799). De polder van Biesland werd bemalen door deze vijnelmolen staande aan de zuidwestelijke ringdijk van de Bovenpolder. De bemaling geschiedde door de schepadmolen. Nu is de molen afgeknot en wordt gebruikt als trouwlocatie.

We gaan verder en lopen over mooie paadjes in het **Bieslandse Bos**, we gaan langs een vijvertje en terug langs de Nootdorpse Plassen en terug door het **hertenkamp** naar de finish bij DHC voetbal.

25 km lopers krijgen de volledige route.

15 km lopers krijgen de rondleiding door Delft en gaan door het Delftse Hout

10 km lopers krijgen een verkorte rondleiding door Delft en gaan door het Delftse Hout

SVP geen eigen consumpties nuttigen in een restaurant. Zit je bij een sportclub? Dan is dat meestal geen probleem.

Volgende wandeltocht 10 jan 2026:

Sportpark Houtrust, SVV Scheveningen, Laan van Poort 38c, 2566 EC Scheveningen

Openbaar Vervoer:

Trein: Den Haag Centraal ► Neem bus 24 richting Den Haag Kijkduin. Uitstappen halte Houtrustweg ► Volg pijlen RS80 naar startlocatie (520 meter).

Trein: Den Haag HS ► Tram 11 ri Scheveningen-Haven ► Uitstappen halte Houtrust ► Volg RS80 pijlen naar startlocatie (600 m)

Auto: A12 ri Den Haag tot einde ► LA S101 ri Scheveningen-Haven ► RA S100 ri Scheveningen ► S200 ri Scheveningen-Haven tot Houtrustweg ► Volg borden RS80 naar start.

Parkeerterrein: Bij SVV Scheveningen is een groot parkeerterrein aanwezig. Aan de andere zijde van de weg kunt u de borden parkeren 'SVV Scheveningen' volgen.

Honden op 25 km: niet toegestaan

Scheveningen - 10 januari 2026:

Geniet van het Westduinpark, het strand en de parkachtige omgeving rond de Uithof

Je loopt een groene route door Den Haag en hebt bijna niet het idee dat je in de stad loopt. Hoewel de route erg mooi is om te lopen komen we onderweg veel tegen dat ons herinnert aan de Eerste en Tweede Wereldoorlog. Het getuigt van respect om er even bij stil te staan. Maar ondanks deze herinneringen gaan we genieten van deze mooie route.

Vanuit de start ga je direct het **Westduinpark** in. Dit is een heuvelachtig stukje duinen waar je zowel een uitdagende als een relaxte route kunt kiezen. Deze keer zitten we er tussen in en gaan we langs de uitzichtpunten, die de moeite waard zijn om (als keuzemogelijkheid) op te lopen.

De uitzichtpunten zijn: De Vulkaan, De Haagse Piet en uitzichtpunt Noord dat geheel is vernieuwd. Het Westduinpark tussen Kijkduin en Scheveningen is beschermd duingebied en je kunt er oog in oog komen te staan met Schotse Hooglanders.

Je wandelt langs de **Vuurtoren van Kijkduin** en gaat langs speelboot Medusa. Daarna ga je over het strand waar betonplaten liggen, waardoor het gemakkelijk loopt.

We gaan over de Puinduin van **Ockenburgh** en gaan langs het **Monument van Puin**. De puinduin zijn ontstaan uit de bergen puin van afgebroken bebouwing langs de kust. Aan het einde van de Tweede Wereldoorlog lang Den Haag er gehavend bij. Scheveningen en Den Haag werden deel van de Duitse Kustverdediging: De Atlantikwall. In 1943 werd begonnen met de aanleg van de Atlantikwall, een tankgracht door grote delen van Den Haag en Scheveningen, als onderdeel van de 'Vesting Scheveningen'.

De horecarust is bij **SV Die Haghe**, waar we van harte welkom zijn voor koffie/thee met een koek. Uitgerust loop je verder en gaat door **Landgoed Ockenburgh**. De Villa zie je niet omdat ervoor gekozen is om over het **Kabouterpad** te lopen.

Daarna loop je door het **Hyacintenbos** en de **Van Leydenhof**. Vervolgens ga je door **Park Madestein**, één van de grootste groengebieden van Den Haag dat in 1969 werd aangelegd.

Je gaat langs de **Stenen Kamer** en loopt door het **park rond de Uithof**, dat een recreatief natuurgebied is. Het is één van de grootste gebieden van Den Haag en er lopen Schotse Hooglanders rond. De tweede horecarust is te vinden bij **rksv GDA**. Uitgerust wandel je verder en duikt **Landgoed Ockenburgh** weer in. We gaan over de mooie bruggetjes en over de oude bospaden. Ineens sta je in een stedelijke omgeving.

We lopen nu terug en gaan al vrij snel naar het volgende park. **Meer en Bos** is een eeuwenoud landgoed dat diende als buitenverblijf voor welgestelden. Je gaat het park uit en bent alweer op weg naar het volgende park.

De **Bosjes van Pex** vormden een openbaar natuurgebied in Den Haag. Onderweg kom je regelmatig informatieborden tegen die de historie uitleggen die veelal ligt in de Tweede Wereldoorlog. Erg interessant om te lezen. We gaan door de volgende groenstrook en ineens sta je aan de finish.

25 km lopers krijgen de volledige route

15 km lopers gaan door het Westerduinpark, Landgoed Ockenburg en terug door de parken van Den Haag.

10 km lopers gaan door het Westerduinpark en terug door de groene parken van Den Haag.

Calamiteiten

Indien u tijdens de wandeling hulp nodig mocht hebben dan is het startbureau tot 16.00 uur bereikbaar onder nummer 06 1251 5917. In noodsituaties bel 112.

Aansprakelijkheid

Deelname aan de door RS 80 georganiseerde wandeltochten geschiedt op eigen risico. Het bestuur, noch de bestuursleden kunnen aansprakelijk worden gesteld voor het overkomen of veroorzaken van ongevallen, evenmin voor beschadiging of vermissing van eigendommen. Indien voor een deelnemer medische en/of ambulancehulp moet worden ingeroepen, zijn de daaraan verbonden kosten voor rekening van de betrokkene.